

[Anker Jørgensen]

ligvis at tage munden fuld, det ved jeg godt, men vi har alle erfaring for, at hvis ikke et stort antal lande – ja, helst alle de europæiske lande i fællesskab – sammenarbejder deres politik, vil det ikke lykkes at bekæmpe arbejdsløsheden tilstrækkelig effektivt.

Det er selvfølgelig ikke protektionisme, der skal løse problemerne. Der skal investeres, og man skal søge at koordinere disse investeringer, og de skal finde sted både i det private erhvervsliv og i den offentlige sektor. Den offentlige sektor må igen indtage sin rimelige plads i den samlede indsats for at skabe arbejdspladser.

Det andet meget store emne, der skal behandles i Nordisk Råd, er den aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation.

Jeg vil endnu en gang understrege, at jeg synes, det havde været bedre, om vi inden for det nordiske samarbejde også kunne have etableret et parlamentarisk udvalg, der i detaljer kunne beskæftige sig med de udenrigs- og sikkerhedspolitiske problemer. Der er en berøringsangst for udenrigspolitik i nordisk regi, som tidligere har været meget udbredt, og som altså stadig væk har en vis indflydelse. Man kan altså ikke engang tillade, at parlamentarikere i nordisk regi har et udvalg på lige fod med det, vi har i de nationale parlamenter.

Men lad mig alligevel udtale, at vi er glade for og dermed også vil være positive over for, at vi nu kan og skal diskutere både udenrigs- og sikkerhedspolitik i det nordiske samarbejde.

Jeg tror, at det er meget vigtigt at diskutere de helt aktuelle problemer. Det er vigtigt for os alle, hvad der sker i Rusland i den kommende tid – vigtigt både politisk, miljømæssigt og handelsmæssigt – og det er vigtigt, hvad der sker i Østersøområdet, i Barentsområdet, i de tidligere østeuropæiske stater i Centraleuropa og i EF. Men udviklingen er langtfra stabil alle disse steder og i høj grad uoverskuelig. Det er derfor vigtigt, at Norden diskuterer og koordinerer sin politik.

Det er også glædeligt, at vi har kunnet opstille en fælles FN-styrke. Historisk er det absolut en nyskabelse, og der synes både i FN og EF at være stærke ønsker om, at vi i fællesskab skal kunne forebygge krig, herunder også borgerkrige. Kan man løse disse problemer i tide, kan det også skabe grundlag for en egentlig verdensfred.

Jeg er naturligvis også tilhænger af en sådan udvikling og en sådan målsætning, men – og der er et men – jeg tror, man skal gøre sig klart, at der i høj grad også kan forekomme situationer, hvor en nok så velmenende fælles indsats i værste fald kan være direkte skadelig. Derfor må en politik, der arbejder for en sådan fælles indsats i Norden, i EF eller inden for FN, være særdeles gennemtænkt og må også være baseret på, at der hele tiden er en bred interesse, en bred debat og især en bred beslutningsproces, før der træffes beslutninger om drastiske fælles aktioner.

I øvrigt synes jeg også, at tiden nu, der trods alt er mere afslappet end i den kolde krigs dage, skulle benyttes til at diskutere risikoen for en ny og mere voldsom oprustning på det atomare område. Den fare er absolut ikke overstået. Det tror jeg det er vigtigt at notere sig.

Der er ingen tvivl om, at der foregår en løbende debat om det europæiske samarbejde. Det er vigtigt, uanset hvordan man forholder sig i de enkelte nordiske lande til et eventuelt EF-medlemskab. Vi følger med spænding hele udviklingen i optagelsesforhandlingerne for de nordiske lande.

Det betyder også, at vi fra dansk side så stærkt som overhovedet muligt må modsætte os en institutionsreform, som vil stille de små lande ringere i EF. Enhver ændring, der har til formål at forringe vore landes indflydelse, må afvises og vil også gøre vanskelighederne for de nordiske lande større end nødvendigt.

I forhold til alt dette kan Salman Rushdie-sagen synes lille og ubetydelig. Men det er et så afgørende angreb på ytringsfriheden og her altså bragt op på et internationalt niveau, hvor et enkelt land kan beslutte at udstede dødsdom over et andet menneske og med trussel om at eksekvere den, hvor i verden den pågældende befinder sig. Den forrige regering her i landet afgav en demarche over for Iran i anledning af dødsdommen, og Norges regering har netop gjort det samme. Også i den sag er det vigtigt at de nordiske regeringer holder nær kontakt og arbejder sammen for at ophæve denne dødsdom.

Engell (KF):

Jeg vil gerne begynde med at takke ministeren for redegørelsen. Det giver mig i øvrigt anledning til generelt at takke for det udmærkede